

5. Environmentální výchova

V rámci Environmentální výchovy (EV) jsou žáci vedeni k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Žáci jsou podporováni v aktivní účasti na ochraně a citlivém utváření životního prostředí. EV ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

EV se v základním vzdělávání věnuje základním podmínkám života, ekosystémům, vztahu člověka k prostředí a souvislostem lidských aktivit s problémy životního prostředí.

Uvítáme, a jistě i Vaši kolegové pedagogové, když k uveřejnění na našem portálu nabídnete své praktické, osvědčené náměty k začlenění EV do výuky a k její realizaci.

www.rvp.cz

O environmentální výchově toho bylo popsáno příliš mnoho, aby se dalo přijít ještě s něčím novým a objevným. Podle mého je třeba pouze připomenout, že základním principem EVVO tak, jak ho chápou na základě svých zkušeností, je její propojenost s reálným životem a problémy, se kterými je nutno se buď v přítomnosti či budoucnosti vypořádat. Metodikou k tomu je přirozená pedagogika opírající se o osobní zkušenosti žáků a učitelů, kteří si je navzájem předávají. Je to především komunikace a filosofický základ, který odlišuje EVVO od ostatních vzdělávacích směrů. V rámci školní praxe je průřezové téma EV směřováno k pochopení vztahu životního prostředí a člověka v rámci naší společnosti.

Kamil Navrátil

5.2.3 Záchrana přírodní památky v místě bydliště aneb naučme se bránit životní prostředí legálními prostředky

Autor: Mgr. Kamil Navrátil,

v rámci projektu EVVO – škola pro život 2009

Vstupní informace

S ochranou životního prostředí v místě svého bydliště se za svůj život setká určitě každý z nás, občanů této země, nespočetněkrát. Jedná se o z globálního hlediska malé kauzy, o to však více důležité pro lidi, kterým není lhostejný jejich životní prostor.

Tyto případy se nejčastěji týkají kácení stromů, likvidací starých parků, vzniku parkovišť na místo příjemných zákoutí, úpravy potoků protékajících obcí, spojování zemědělské půdy spojené s likvidací remízků a polních cest, devastací místně významných kulturních prvků v krajině, jako jsou staré kapličky, Boží muka, smírčí kříže, ale i roztroušené lesíky a skupiny stromů, které vytvářejí místní kolorit. Výše uvedený přehled jistě ukazuje na rozmanitost v této oblasti - a zároveň je jen malou ukázkou toho, zač lidé v místních podmínkách často bojují, protože osud jejich okolí jim není lhostejný.

K tomuto boji je však potřeba znát pravidla a níže navrhovaný projekt se právě touto občansko-právní skutečností zabývá.

Základní cíle

Cílem projektu je pochopit problematiku ochrany přírodních i kulturních památek v konkrétních lokalitách a naučit se postupovat dle zákona tak, aby bylo možné bojovat o jejich záchranu.

Metodika

Tento druh projektu je spíše dlouhodobý a předpokládá řadu přípravných prací. Je dobré vytvořit několik pracovních skupin dle zájmu studentů, které během přípravné fáze zpracují a promyslí podklady pro společnou diskuzi, ze které vyjdou konečná řešení.

Učitel zde figuruje jako zadavatel, moderátor a organizátor dění. Jeho role je důležitá v okamžiku nerozhodnosti jakým směrem se v projektu ubírat dále.

Popis možných aktivit a orientační harmonogram

- a) *teoretický úvod k projektu (2-4 hodiny)*
- b) *rozdělení do pracovních skupin cca po 5 – 6 studentech (1-2 hodiny)*
- c) *návrh racionálního postupu v dané kauze a její zajištění - realizační fáze 1. (6-10 hodiny)*
- d) *společná diskuze nad výsledky (2-4 hodiny)*
- e) *realizační fáze 2. ve skupinách (8-10 hodiny)*
- f) *shrnutí výstupů a jejich prezentace (2-4 hodiny)*
- g) *ohodnocení jednotlivých skupin a role jednotlivců pro týmy a projekt (2 hodiny)*

a) *teorie (učitel) – zákony o ochraně životního prostředí v ČR, ochrana krajiny a přírodních památek, koncepce rozvoje EVVO v ČR, státní orgány ochrany přírody, místní a obecní úřady a jejich kompetence, možnosti ovlivňování rozhodování o rozhodnutích místních orgánů, vznik občanských sdružení a spolků, tvorba stanov, možnost vstupování do projektových a výběrových řízení jako fyzická či právnická osoba, postup při podávání opravného opatření k Rozhodnutí ...*

b) *pracovní skupiny A – stanovení náplně skupin a přiřazení jejich členů, stanovení výstupu práce a jeho technických parametrů – zadá vyučující, stanovení cíle projektu (zadání pracovního úkolu – co bude cílem ochrany), pracovní skupina může být např. legislativní (zákony a jejich výklad), odborná (výzkum důležitosti daného krajinného prvku), sociologická (datazníkové šetření mezi místními obyvateli), skupina pro přípravu a založení neziskové organizace*

c) *fáze 1. – samostatná práce skupin, tvorba výstupu k diskuzi*

d) *diskuze – jednotlivé skupiny představují své výstupy (formou panelové diskuse), proběhne mezi nimi hlasování o vytvoření hlavní organizační a řídicí skupiny (vedení projektu) a dalších skupin dle aktuální potřeby a zadání, učitel stanoví výstupní materiály a požadavky na jejich kvantitu a kvalitu, pomůže zadat další pracovní náplně skupinám*

e) *fáze 2. – samostatná práce skupin – komplexní zpracování dokumentace k realizaci projektu*

f) *prezentace výstupů a společné závěrečné komuniké, tisková zpráva, www prezentace*

g) *ohodnocení (učitel) - zhodnocení projektu, týmů a jednotlivců - slovní a známkové výstupy, co se povedlo a naopak, doporučení pro příští projekt*